

**Татьяна Байбардина**, к.э.н., доцент,  
**Оксана Бурцева**,  
Белорусский торгово-экономический  
университет потребительской кооперации,  
г. Гомель, Республика Беларусь

### **ПРИОРИТЕТЫ РАЗВИТИЯ ТУРИСТИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ГОМЕЛЬСКОГО РЕГИОНА РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ**

Значение туризма многогранно и включает экономические, социальные, исторические и культурные составляющие. Туризм оказывает стимулирующее действие на развитие экономики страны, укрепляет и расширяет источники инвестирования, влияет на сохранение и развитие культурного потенциала населения территории, выступает в качестве эффективного средства создания условий для межнационального и межкультурного диалога. Важная роль в социально-экономическом развитии Республики Беларусь в условиях происходящих глобализационных процессов принадлежит формированию и позиционированию туристического потенциала регионов страны. Особую актуальность и значимость для популяризации туристических услуг приобретают вопросы использования современных направлений развития туристской индустрии в приграничных регионах.

Интенсивный поиск отечественных и зарубежных инвесторов для реализации инвестиционных проектов в Беларуси, высокая экономическая конкуренция, борьба за высококвалифицированные трудовые ресурсы заставляют выбирать такую стратегию позиционирования, которая бы выгодно отличала каждый регион республики, отражая его уникальные достоинства [1].

Развитие туризма в любой стране, регионе зависит от целого комплекса факторов, условий и ресурсов. Формирование Беларуси как туристического государства определяется географическим положением, постоянно возрастающим транзитным значением для передвижения людей, капитала, товаров и услуг на путях между Западной Европой и Россией, Скандинавией и Азией. В частности, имеется ряд таких географических преимуществ, как: близость к Западной Европе, Скандинавии – туристскому рынку с очень высоким финансовым потенциалом; соседство со странами Балтии, Россией, Украиной является серьезным ресурсом к развитию трансграничного туризма; древняя и богатая история, самобытная культура; богатый природный потенциал, включающий уникальные водно-болотные угодья, реликтовый лес – Беловежскую пушу и т.д.

Одним из важнейших факторов, определяющих формирование положительного имиджа Республики Беларусь у отечественных и зарубежных инвесторов, является туристическая привлекательность страны, ее регионов. Одним из привлекательных приграничных регионов страны для отечественных и зарубежных туристов является Гомельский регион, который представляет собой один из наиболее динамично развивающихся регионов Республики Беларусь, который занимает лидирующие позиции по объему инвестиций в основной капитал. В Гомельской области проживает 1424 тысячи человек (более 15 % общей численности населения республики) [2].

Індустрія туризму Гомельської області включає в себе більше 2000 організацій: 78 готельних, 40 санаторно-курортних і оздоровительних організацій, 228 агроусадіб і агротуристических комплексів, більше 1500 об'єктів громадського харчування, 204 – природоохоронного сервісу, 34 – дозвілля, 15 будинків мисливців, Національний парк «Прип'ятський», 55 заказників і др. [1, с.26]. Туристическіє і екскурсійніє послуги надають 114 організацій різної форми власності і підпорядкованої підлеваності. Туристическієма організацієма області надають поїздки по 124 основним туристическієма маршрутам з відвідуванням різних об'єктів (одноденних і багаторічних, комбінованих, автобусних, пішохідних, водних, велосипідних, конних і др.) і 42 промаркованих і обладнаних екологіческієма тропам [1].

Особіє місце в формуванні туристическієго потенціала Гомельського регіону належить агроекотуризму, який дозволяє створити приємний, індивідуально-виражений образ країни в очах світового суспільства. В планах розвитку агроекотуризму на найближчу перспективу – залучення в цю сферу поміж покинутих будинків, також і хуторів, родових усадіб і сільсько-виробническієх кооперативів. Розвитку агроекотуризму буде сприяти створення бренду «Білоруська деревня», проведення традиційних свята і свят («Купалле», «Калядкі», «Гуканне вясны»).

Численність туристів, використавших послуги агроекотуризму Республіки Білорусь за 2015 рік, складала 294,3 тис. осіб. По даним Міністерства по податкам і зборам Республіки Білорусь, на кінець 2015 року кількість суб'єктів агроекотуризму в республіці складала 2263, з них в Гомельській області – 196 [3].

Одним з пріоритетних напрямків розвитку сучасного туризму Республіки Білорусь є екологіческіє туризм, який, як показує досвід зарубіжних країн, може стати одним з перспективних напрямків для нашої країни. З недавніх пор екотуристи потянулись і на болота, місця для відпочинку, релаксації і пізнання природного світу, більш сприятливі для зв'язу з дикою природою. Особіє привабливіє для туристів, відвідуєщих Гомельський регіон, мають такі об'єкти, як: екотропа Республіканського біологіческієго заказника «Спорівський», ландшафтніє заказники республіканського значення «Мозирьськіє овраги» і «Стрельський».

Значительним іміджевим потенціалом, а також науково-пізнавальною цінністю сьогодні має ряд туристическієх маршрутів Гомельської області. Розроблено більш 100 основних туристическієх маршрутів. Найбільш важливим з них – «Золоте кільце Гомельщини». Статус і категорії історико-культурних цінностей надано 873 об'єктам насліддя області, з них 866 матеріальних нематеріальних історико-культурних цінностей (377 археологіческієх пам'яток, 167 архітектурних пам'яток, 313 пам'яток історії, 8 пам'яток мистецтва і один об'єкт градостроїтельної застройки – історическіє центр г. Мозирь) [1].

Поступово підвищує популярність в Гомельській області подієвий туризм, який в нинішнє час є також привабливим для

отечественных и иностранных туристов. На территории области проводятся многочисленные фестивали и конкурсы, в которых принимают участие сотни людей из Беларуси и разных стран мира. Культурными «брендами» Гомельщины стали: международные фестивали «Славянские театральные встречи», «Ренессанс гитары», «Арт-сессия», «Союзкі карагод», Международный фестиваль этнокультурных традиций «Зов Полесья», Международный детский конкурс «Музыка надежды» и другие.

В Республике Беларусь пользуется популярностью религиозный туризм, который в основном имеет просветительский характер. Кроме того, в последние годы в моду входит и форт-туризм – поездки в страны и города, где проходили знаменитые сражения разных времен и народов.

Вместе с тем, инфраструктура используемых туристических объектов значительно уступает аналогичным в западных странах, реклама туристических организаций направлена в большей степени на выездной туризм, недостаточно привлекается финансовых инвестиций в развитие туристического потенциала региона, что оказывает влияние на снижение туристической активности в регионе.

Укреплению туристического потенциала Гомельской области и его развитию будет способствовать реализация ряда мероприятий, направленных на развитие инфраструктуры туризма, проведение рекламных кампаний туристических дестинаций по опыту западных стран, подготовку высококвалифицированных специалистов для сферы туризма. Это, в свою очередь, позволит сформировать положительный имидж белорусского туризма и укрепить возможности массового привлечения туристов в приграничные регионы.

#### **Список использованных источников:**

1. Байбардина Т. Н. Перспективы развития туристического потенциала Гомельской области / Т. Н. Байбардина, Н. В. Лацкевич, Л. В. Мищенко // Потребительская кооперация. – 2016. – № 1(52). – С. 25-31.
2. Статистический ежегодник Гомельской области. 2015 г.– Гомель, 2016. – 469 с.
3. Статистический ежегодник: Туризм и туристические ресурсы в Республике Беларусь, 2016 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.belstat.gov.by>